

6159.

1359 december 8.

Banke
(i Hägers
sock

Ingevast Algotsson och Uddorm Petersson kungör att de hört och granskat välboren man Harald 7 räkenskap över inkomster och utgifter under de gångna fem åren för alla egendomar som tillhör den avlidne Karlssons barn, varför de frikallar Harald och hans arvingar från ansvar för nämnda räkenskap. (Brevutfärdarna jämte) Harald Ernilsson och Arvid Kertilsson beseglar.

Orig. på perg. (20,8 × 5,7, uppveck 1,2 cm; 6 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 432).

Ang. brevets proveniens se kommentaren till brev 1359 14/2 (DS nr 6059) ovan.

Om Uddorm Petersson se ÄSF I:2, s. 177 och J. Ranke, Svenska medeltidsvapen II (1982), s. 694. Om Harald Harald Ernilsson och Arvid Kertilsson se ÄSF I:1: *Gren*, s. 56, 57 och 61 samt Ranke, a.a., s. 70 f. Se brev 1378 26–31 nr 1325) om förlikning i tvist mellan Harald Toresons arvinge, riddaren Knut Eringisleson, och Katarina Toredotte redogörelse för gods, bl.a. i Hägerstads socken, och pengar som Harald varit skyldig att lämna Katarina.

Jfr ovan anført brev samt brev 1359 13/12 (DS nr 6162).

Omnibus presens scriptum cernentibus · Ingeuastus Alguzsson ac Vddormus Pæt salutem in Domino sempiternam · Nouerint vniuersi / nos certum compotum de nob Harald Thoreson / de omnibus leuatis et erogatis de quinque annis transactis · de omnibus / infantulorum · Thoriri Karlsson bone memorie diligenter audiuisse / ac vn liter discrutasse / · jta quod nos predictum Haraldum ac heredes suos · de huiusmodi co quitum et liberum damus integraliter per presentes · Rogamus insuper vos Haraldum son ac Aruidum Kætilsson vt presentes · sigillis vestris roboretis · Scriptum et ac Bankastadhū · sub anno Domini M^o ccc^o · l^{mo} nono · jn conceptione Virginis gloriose

På baksidan, med 1500-talshand: *quit breff Haralt Torson*

Sigill nr 1 och 4 bortfallna från de i brevet kvarsittande remsorna; nr 2 bortfallet liksom remsan; nr 3 vax (spets från höger i sköld): + S' Haraldi · Ernilsson.

6160.

1359 december 12.

Avig:

Innocentius VI underrättar ärkedjåknen vid Linköpings (dom)kyrka om att abboten och konventet i cistercienskloster i Linköpings stift har klagat vid påvestolen över att Gustav Abjörnsson, Peter i M Svenarums socken) och Klemens Redosven, lekmän från nämnda stift, kränker klostret beträffande vissa kvarnar, jordar, ägor, avgälder och andra ting. Därför befaller påven ärkedjåknen att sammankalla part hålla förhör i målet och avkunna dom, vilken ej kan överklagas. Om de inkallade vittnena drar sig undan p av vänskap, hat eller fruktan skall ärkedjåknen genom kyrkans domsrätt tvinga dem att avge sannit vittnesmål.

Orig. på perg. (23,1 × 15,3, uppveck 3,8 cm; 10 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 433).

Förtecknat: Magnus von Celse, Bullarium (1782), s. 126.

Ang. den på bullans baksida nämnde prokuratorn se P.M. Baumgarten, Aus Kanzlei und Kammer (1907), : framsidan, till höger på uppvecket, står skrivarens namn: P. de Albana.

Se C. Härenstam, Finnveden under medeltiden (1946), s. 233 ff. ang. tvisten som troligen gällt intrång på klostergården Nöthults (i Byarums socken) skog och fiskevatten, som gränsade till Mörhults ägor. Tvist härom mellan klostret och inbyggarna på Mörhult är belagd både tidigare och senare. Sålunda ingick en Peter i Mörhult enligt ett odaterat brev i klostrets kopiebok (hs A 134 a, pag. 63, nr 42, Kungl. Bibl.) i Jönköping en förlikning med abboten och munkarna i Nydala och lovade att inte jaga och fiska i deras skogar och sjöar utan abbotens lov. Denne Peter i Mörhult är emellertid inte identisk med den ovan nämnde utan brevet är yngre och kan genom omnämmandet däri av Växjökaniken Påvel Bosson tidfästas till omkring 1470 (Växjö stifts herdaminne I, 1921, s. 272).

Innocentius episcopus seruus seruorum Dei / dilecto filio · archidiacono ecclesie Linco-
pensis salutem et apostolicam benedictionem · Conquesti sunt nobis · abbas et conuentus
monasterij Noueuallis cisterciensis / ordinis Lincopensis diocesis / quod Godsta[u]s^a Abior-
nason / Petrus de Morhult et^b Clemens Radhosween laici dicte diocesis super quibusdam
curtibus, molendinis / terris, possessionibus, pensionibus et rebus alijs ad eos^c spectantibus /
iniuriantur eisdem · Jdeoque discretioni tue per apostolica scripta mandamus quatinus parti-
bus conuocatis audias causam et appellatione remota debito fine decidas faciens quod de-
creueris per censuram ecclesiasticam firmiter obseruari · Testes autem qui fuerint nominati / si
se gratia, odio uel timore subtraxerint, censura simili appellatione cessante compellas^{d-} ueri-
tati testimonium perhibere^{-d} · Datum Auinionē ij Jdus decembris pontificatus nostri anno
septimo.

På baksidan, med medeltida hand: · · Hinricus de Bulleren

Blybullan vidhänger i hampsnöre: (på framsidan) * Innocentivs papa VI * , (på baksidan) över
apostlarnas huvuden: S Paulus S Petrus

^a Godstanus ms. ^b Härefter med samma bläck gjort tecken som markerar att något raderats bort, varefter texten fortsätter ms.
^c Härefter med mörkare bläck gjort tecken på troligen i efterhand gjord rasur med plats för ett längre eller två kortare ord, ms.
^{d-d} Sannolikt kontamination av uttrycket testimonium alicuius rei "vittnesbörd om någonting" och testimonium alicui (rei)
perhibere el. dare "avlägga vittnesbörd till förmån för någon/något".

6161.

1359 december 12.

Peter Nilsson, skolmästare i Lund, upprättar testamente. Till ärkebiskop Jakob i Lund ger han en bok, innehållande bl.a. Alexandersagan på prosa. Till Heliga gravens altare i Lunds domkyrka ger han ena hälften av en bod, som i årlig ränta ger 3 1/2 mark penningar och som han köpt för samma altares medel av Evert Skräddare, vilken i sin tur ärvt den efter Henrik Murmästare. Den andra hälften av samma bod ger han till sin årsmässa, som skall firas varje år i Lunds domkyrkas kor, varvid denna hälfts avkastning om 14 öre skall fördelas så att de närvarande kanikerna får 1 mark penningar, vikarierna 2 öre penningar, de fattiga djäknarna 3 öre och ringarna i tornet 1 öre. Till minoritbröderna i Lund, hos vilka han vill begravas, ger han de böcker som de redan disponerar; till gardianen 2 skilling grot; till herr Johan Öndersson sina skrivtavlor med silvergriffel; till predikarbröderna i Lund 1/2 pund korn; till spetälskehuset en sugga; till hospitalet i Lund 2 öre penningar; till Mårtenskyrkan i Lund 1/2 mark penningar; till prästen där 1 mark penningar och till kyrkotjänaren 2 öre; till magister Magnus en handkanna, ett handfat och en krokkvarn; till herr Nils Pose en fällstol och en silversked; till magister Nils Hemmingsson en pappersvolym, som brevutfärdaren ofta lånat denne, och två läglar; till fru Bothild, Hennekes (hustru), 1 skilling grot; till broder Harald en gryta; till skolan i Lund det exemplar av (Eberhards från Béthune lärobok) Grecismus med glossor, vilken han hade i pant för 2 skilling grot och kyrkvårdarna skall förvärva